

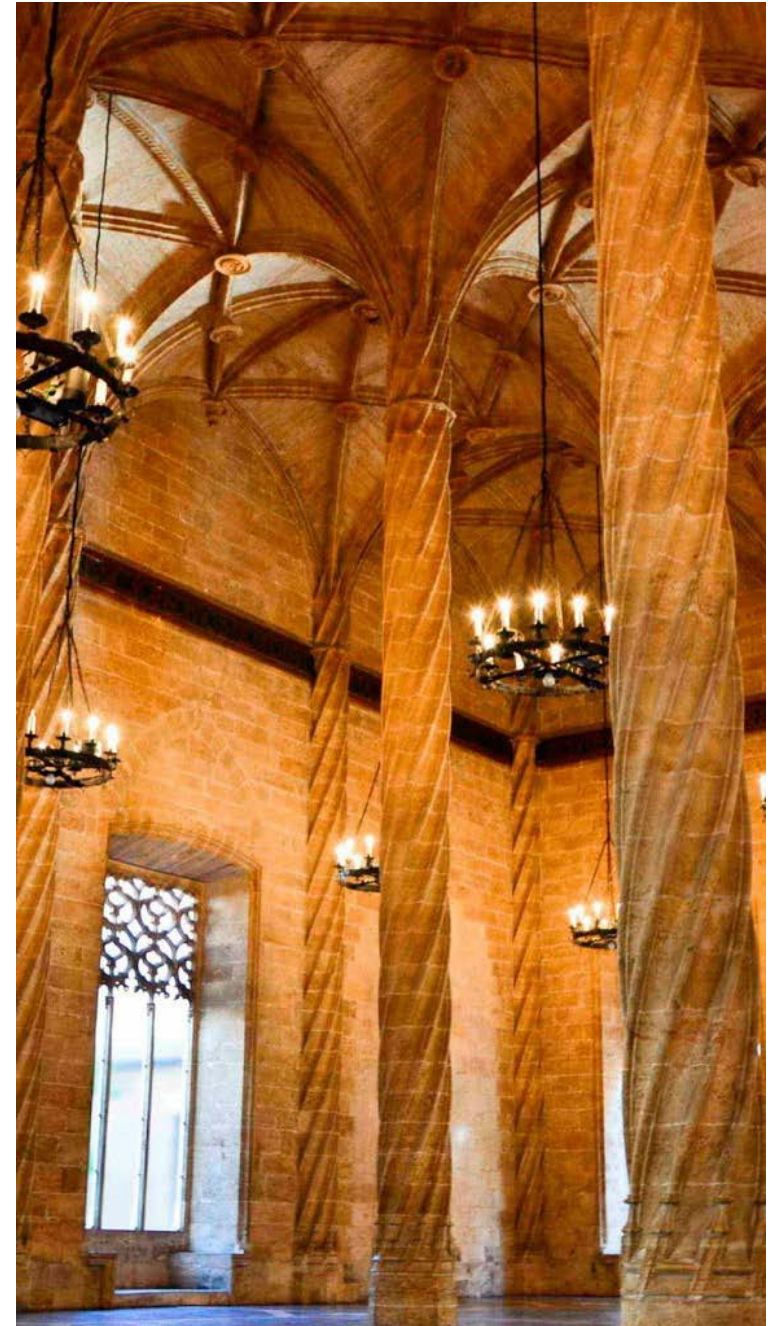

LA PROTECCIÓ DEL PATRIMONI HISTORICOARTÍSTIC

Clàudia Gimeno Fernández
Dret Administratiu II
(2019-2020)

ÍNDIX

1. El concepte de bé cultural
2. Els principis de la regulació espanyola. Les classes de béns culturals
3. Els BIC
 - tipologia
 - procediment de declaració
 - concurrència de les competències urbanístiques: legislació historicoartística
4. El règim de protecció i sancionador
 - protecció
 - foment
 - sancionador

CONCEPTE |

CONCEPTE

Béns mobles, immobles, immaterials o tecnològics amb una gran importància per al patrimoni cultural dels pobles

<http://www.ceice.gva.es/es/web/patrimonio-cultural-y-museos/inventario-general>

**ELS PRINCIPIS DE LA REGULACIÓ
ESPANYOLA. LES CLASSES DE BÉNS
CULTURALS**

ELS PRINCIPIS DE LA REGULACIÓ ESPANYOLA

1. Protecció constitucional
2. Distribució de competències
3. Classes de béns culturals

PROTECCIÓ CONSTITUCIONAL

Art. 46: Els poders públics garantiran la **conservació** i promouran l'enriquiment del **patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, sigui quin sigui el règim jurídic i la titularitat**. La llei penal sancionarà els atemptats contra aquest patrimoni.

Art. 3.3. La riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció.

A més → tractats internacionals

- Convenció per a la Protecció del Patrimoni Mundial Cultural i Natural (UNESCO, 1972)
- Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (UNESCO, 2003)

PATRIMONI MUNDIAL (UNESCO)

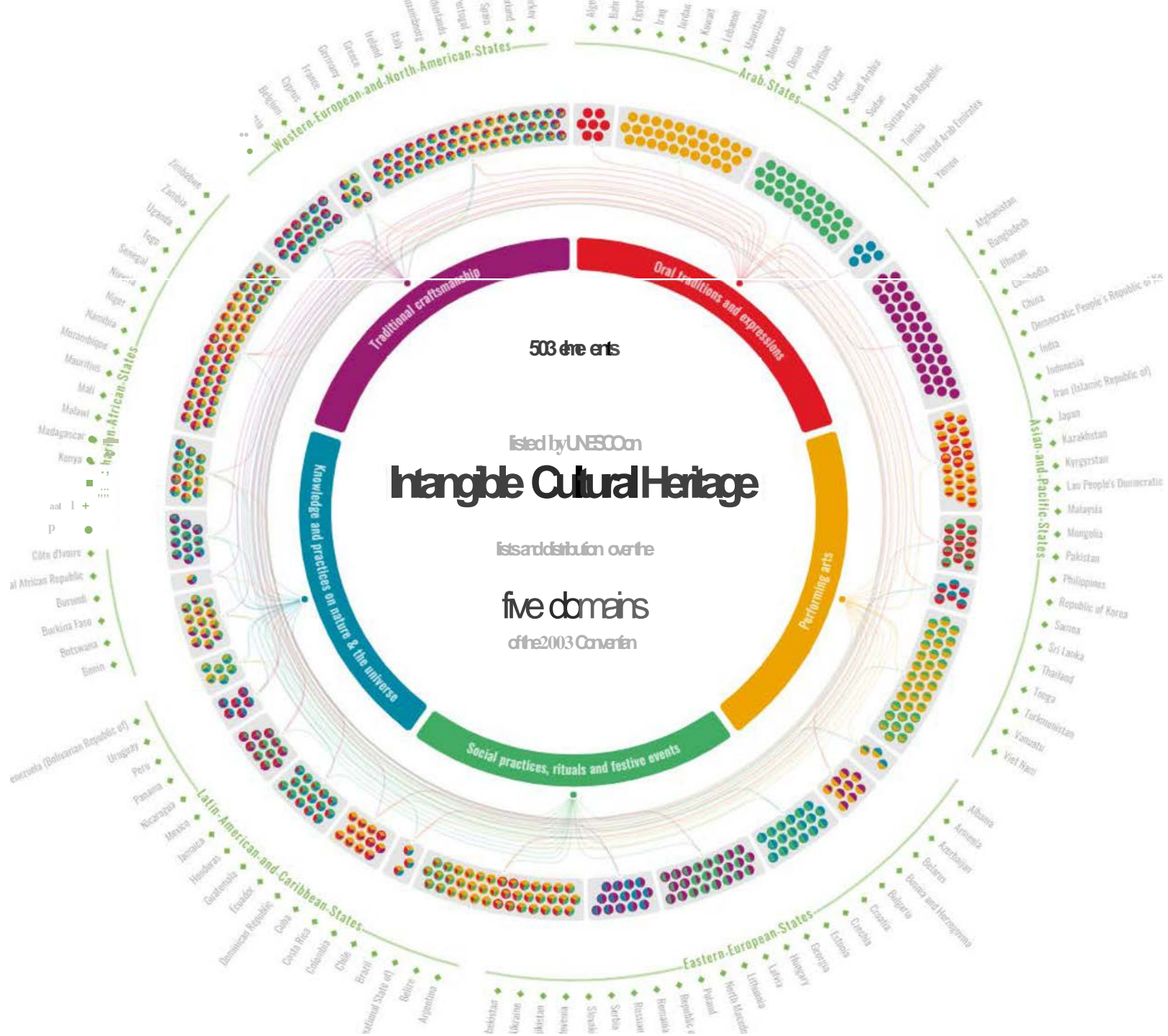
<http://whc.unesco.org/en/list/>

TAMBÉ IMMATERIAL

<https://ich.unesco.org/es/listas>

<https://ich.unesco.org/en/dive>

PROTECCIÓ CONSTITUCIONAL

Art. 46: Els poders públics garantiran la conservació i promouran l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, sigui quin sigui el règim jurídic i la titularitat. La llei penal sancionarà els atemptats contra aquest patrimoni.

Art. 3.3. La riquesa de les diferents modalitats lingüístiques i el patrimoni cultural que en són objecte d'especial respecte

A més → Tractats Internacionals

- Convenció per a la Protecció del Patrimoni Cultural (1972)
- Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (UNESCO, 2003)

Règim que subjecta la persona propietària dels béns (bé siga administració o bé siga particular) al compliment d'unes obligacions especials que no pesen sobre els propietaris d'altres béns

REPARTIMENT DE COMPETÈNCIES

Art. 148 CE (competències CA):

14a L'artesanía.

15a Els museus, les biblioteques i els conservatoris de música d'interès per a la Comunitat Autònoma.

16a El patrimoni monumental d'interès per a la Comunitat Autònoma.

17a El foment de la cultura, de la investigació i, en el seu cas, de l'ensenyament de la llengua de la Comunitat Autònoma.

Art 149 CE (competències exclusives de l'Estat):

28a Defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol contra l'exportació i l'espoliació; museus, biblioteques i arxius de titularitat estatal, sens perjudici que les comunitats autònomes n'exerceixin la gestió.

REPARTIMENT DE COMPETÈNCIES

Art. 148 CE (Competències CA):

14a L'artesanaria.

15a Els museus, les biblioteques i els conservatoris de la Comunitat Autònoma.

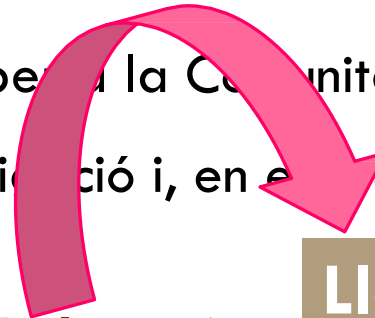
16a El patrimoni monumental d'interès per a la Comunitat Autònoma.

17a El foment de la cultura, de la investigació i, en el seu cas, de l'ensenyament de la llengua de la Comunitat Autònoma.

Art 149 CE (Competències exclusives de l'Estat):

28a Defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental i l'espoliació; museus, biblioteques i arxius de titularitat de les Comunitats Autònomes n'exerceixin la gestió.

Llei 4/1998, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià (LPCV)
+ Decret 62/2011, pel qual es regula el procediment de declaració i el règim de protecció dels béns de rellevància local (Llei 4/2006, de 19 de maig, del Patrimoni Arbori Monumental)

Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol (LPHE)
+ RD 111/1986, que desplega la Llei

L'espoli de les oliveres mil·lenàries

Alguns vivers han venut arbres per 20.000 euros i les entitats demanen una llei de protecció arbòria

5 min. ULLDECONA 06/02/2017 00:00

La venta de olivos monumentales de Castelló llega a internet con precios de 60.000 euros

La ley de Patrimonio Arbóreo ha frenado el expolio, pero los contrabandistas han trasladado su centro de operaciones a Cataluña

Xavi Prera Castelló | 20.08.2019 | 22:36

REPARTIMENT DE COMPETÈNCIES

Art. 25 LBRL:

[...] 2. El municipi exerceix, en tot cas, com a competències pròpies, en els termes de la legislació de l'Estat i de les comunitats autònomes, les matèries següents:

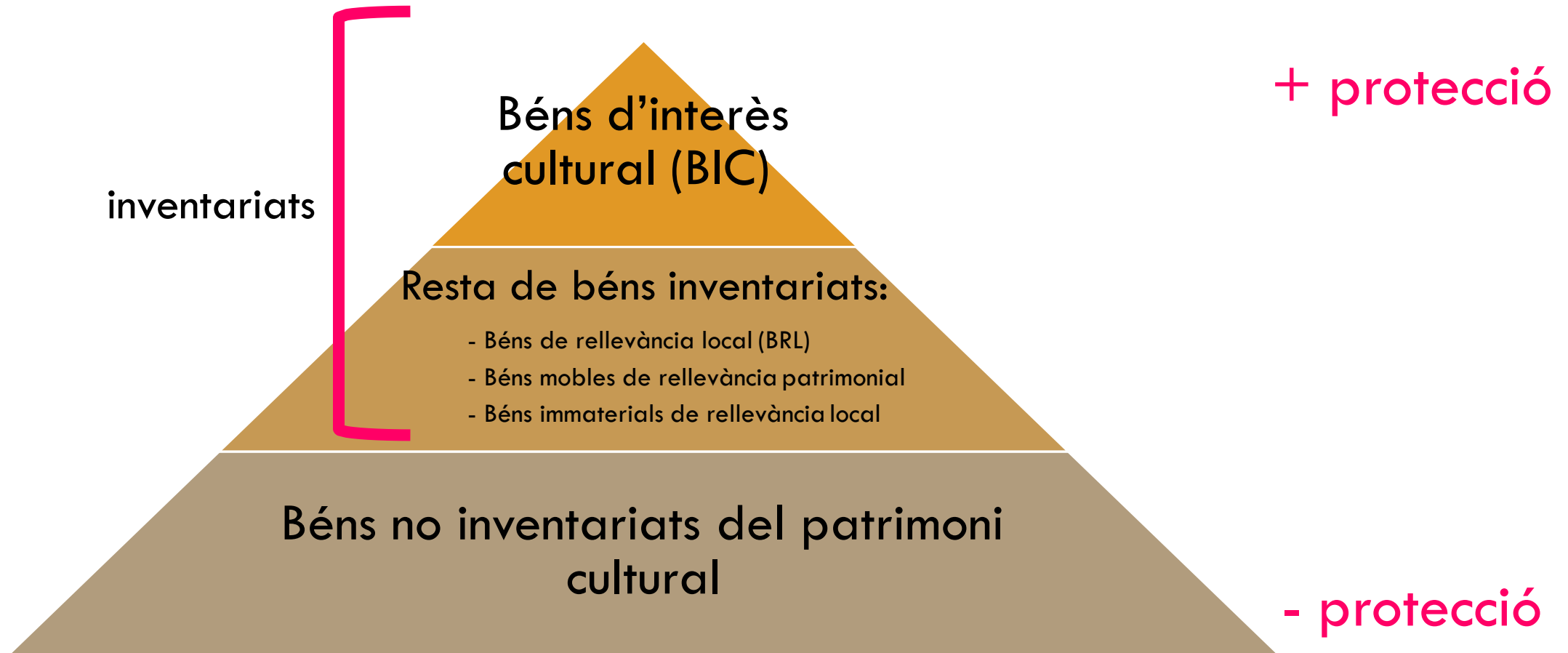
- a) Urbanisme: planejament, gestió, execució i disciplina urbanística. **Protecció i gestió del Patrimoni Històric.** Promoció i gestió de l'habitatge de protecció pública amb criteris de sostenibilitat financera. Conservació i rehabilitació de l'edificació. [...]

Art. 7 LPHE + art. 4 LPCV

Els ajuntaments han de cooperar amb els organismes competents per a l'execució d'aquesta Llei en la conservació i custòdia del patrimoni històric espanyol comprès en el seu terme municipal, i han d'adoptar **les mesures oportunes per evitar-ne el deteriorament, la pèrdua o destrucció. Han de notificar a l'Administració competent qualsevol amenaça, dany o alteració** de la seva funció social que pateixin aquests béns, així com les **dificultats i necessitats que tinguin per tenir cura d'aquests béns.** També han d'exercir les altres funcions que tinguin expressament atribuïdes en virtut d'aquesta Llei.

CLASSES DE BÉNS

(SEGONS L'INTENSITAT DE LES SEUES SINGULARITATS)

ELS BÉNS D'INTERÈS CULTURAL

ELS BIC

Aquells que, per les seues singulars característiques i rellevància per al patrimoni cultural, són objecte d'especials mesures de protecció, divulgació i foment.

Monuments d'arquitectura, d'art o d'història

Conjunts històrics

Camps arqueològics i paleontològics

Llocs o jardins històrics i parcs culturals

TIPUS DE BIC

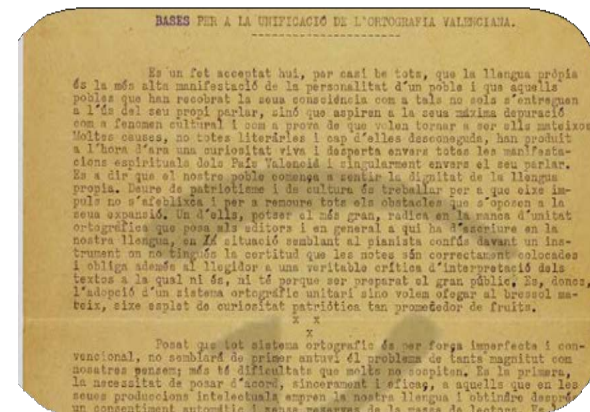
Obres d'art, manuscrits i llibres

Col·leccions científiques, bibliogràfiques, d'arxius, cinematogràfiques, fonogràfiques o audiovisuals

Tradicions musicals, artístiques, esportives, religioses, gastronòmiques o d'oci

...

Monuments d'arquitectura, d'art o d'història

Conjunts històrics

Camps arqueològics i paleontològics

Llocs o jardins històrics i parcs culturals

BÉNS IMMOBLES

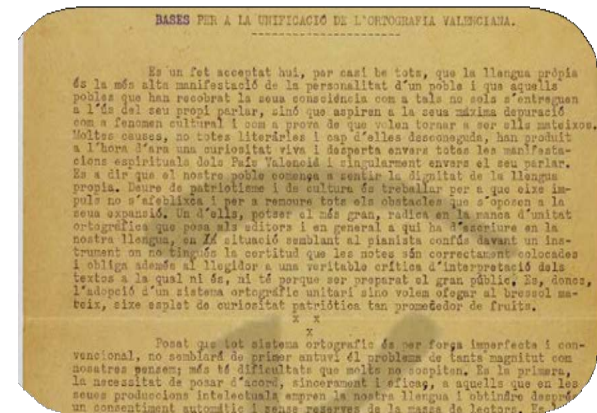
Obres d'art, manuscrits i llibres

Col·leccions científiques, bibliogràfiques, d'arxius, cinematogràfiques, fonogràfiques o audiovisuals

Tradicions musicals, artístiques, esportives, religioses, gastronòmiques o d'oci

...

Monuments d'arquitectura, d'art o d'història

Conjunts històrics

Camps arqueològics i paleontològics

Llocs o jardins històrics i parcs culturals

BÉNS MOBLES

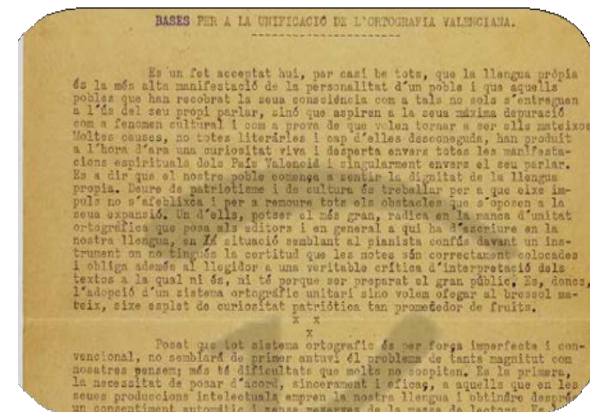
Obres d'art, manuscrits i llibres

Col·leccions científiques, bibliogràfiques, d'arxius, cinematogràfiques, fonogràfiques o audiovisuals

Tradicions musicals, artístiques, esportives, religioses, gastronòmiques o d'oci

...

Monuments d'arquitectura, d'art o d'història

Conjunts històrics

Camps arqueològics i paleontològics

Llocs o jardins històrics i parcs culturals

COL·LECCIÓ DE BÉNS MOBLES

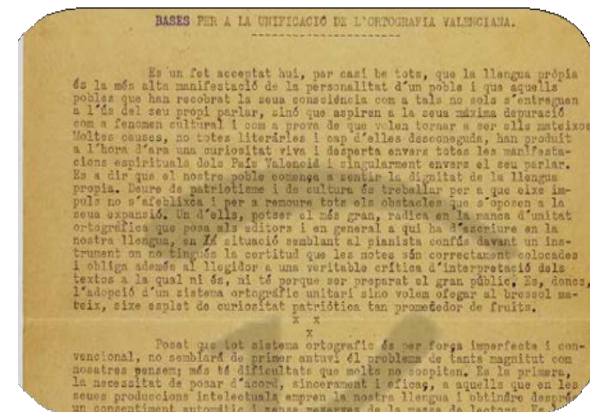
Obres d'art, manuscrits i llibres

Col·leccions científiques, bibliogràfiques, d'arxius, cinematogràfiques, fonogràfiques o audiovisuals

Tradicions musicals, artístiques, esportives, religioses, gastronòmiques o d'oci

...

Monuments d'arquitectura, d'art o d'història

Conjunts històrics

Camps arqueològics i paleontològics

Llocs o jardins històrics i parcs culturals

BÉNS IMMATERIALS

<http://rec.mestreacasa.gva.es/som/cultura/ruta4/index-val.html>

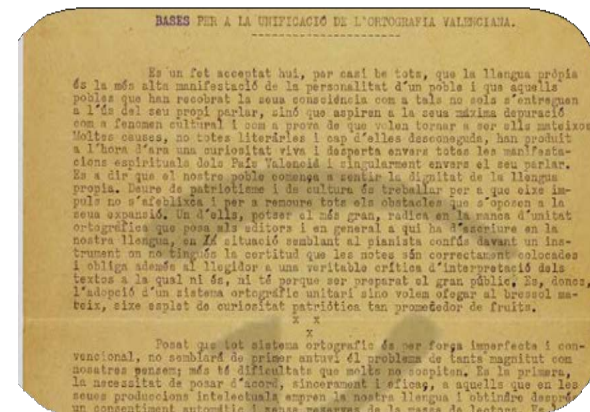
Obres d'art, manuscrits i llibres

Col·leccions científiques, bibliogràfiques, d'arxius, cinematogràfiques, fonogràfiques o audiovisuals

Tradicions i manifestacions musicals, artístiques, esportives, religioses, gastronòmiques o d'oci

...

PROCEDIMENT DE DECLARACIÓ

Competència:

RG: comunitat autònoma

Art. 11 Reglament de la LPHE: el Ministeri de Cultura, mitjançant un reial decret, si:

- són béns integrants del Patrimoni Històric Espanyol adscrits a serveis públics gestionats per l'Administració General de l'Estat, o
- formen part del Patrimoni Nacional.

PROCEDIMENT DE DECLARACIÓ

Procediment

- 1. Incoació.** Conselleria competent en cultura.
 - D'ofici
 - A instància de qualsevol persona (denegació ha de ser motivada)
- 2. Notificació als interessats i a l'ajuntament del municipi on es trobe el bé**
 - publicació (entre d'altres), en el DOGV i en el BOE
 - Aplicació immediata del règim de protecció
- 3. Consulta a institucions** (almenys 2 informes favorables)
- 4. Audiència a l'ajuntament** (si bé immoble) **o a entitats vinculades** (si bé immaterial)
- 5. Informació pública** (1 mes)
- 6. Declaració.** Mitjançant decret del Consell, a proposta de conselleria competent en Cultura

Termini procediment

- 1 any (bé moble)
- 2 anys (immaterial)
- 15 mesos (immoble)
- 2 anys (conjunts històrics o zones arqueo/paleo, o parcs culturals)

PROCEDIMENT DE DECLARACIÓ

Contingut de la declaració

- valors del bé que justifiquen la declaració
- descripció detallada (parts, característiques, etc.)
- Si béns immobles:
 - Caràcter (tipus).
 - Delimitació de l'entorn de protecció (monuments i jardins històrics, principalment).
 - Delimitació de l'àmbit afectat, quan es tracte de conjunts històrics, llocs històrics i parcs culturals.
 - Pertinences o accessoris històricament incorporats.
 - Normes de protecció del bé que regiran fins a l'aprovació d'un **pla especial de protecció**.
- Si es tracta de col·leccions de béns mobles: enumeració i descripció de tots els elements.
- Si béns immaterials: àmbit espacial i temporal.

Incoació (Sexenni Morella):

http://www.dogv.gva.es/datos/2015/05/20/pdf/2015_4557.pdf

Declaració (alqueria del Moro, València):

http://www.dogv.gva.es/datos/2002/06/13/pdf/2002_5377.pdf

CONCURRÈNCIA DE LES COMPETÈNCIES URBANÍSTIQUES: LEGISLACIÓ HISTORICOARTÍSTICA

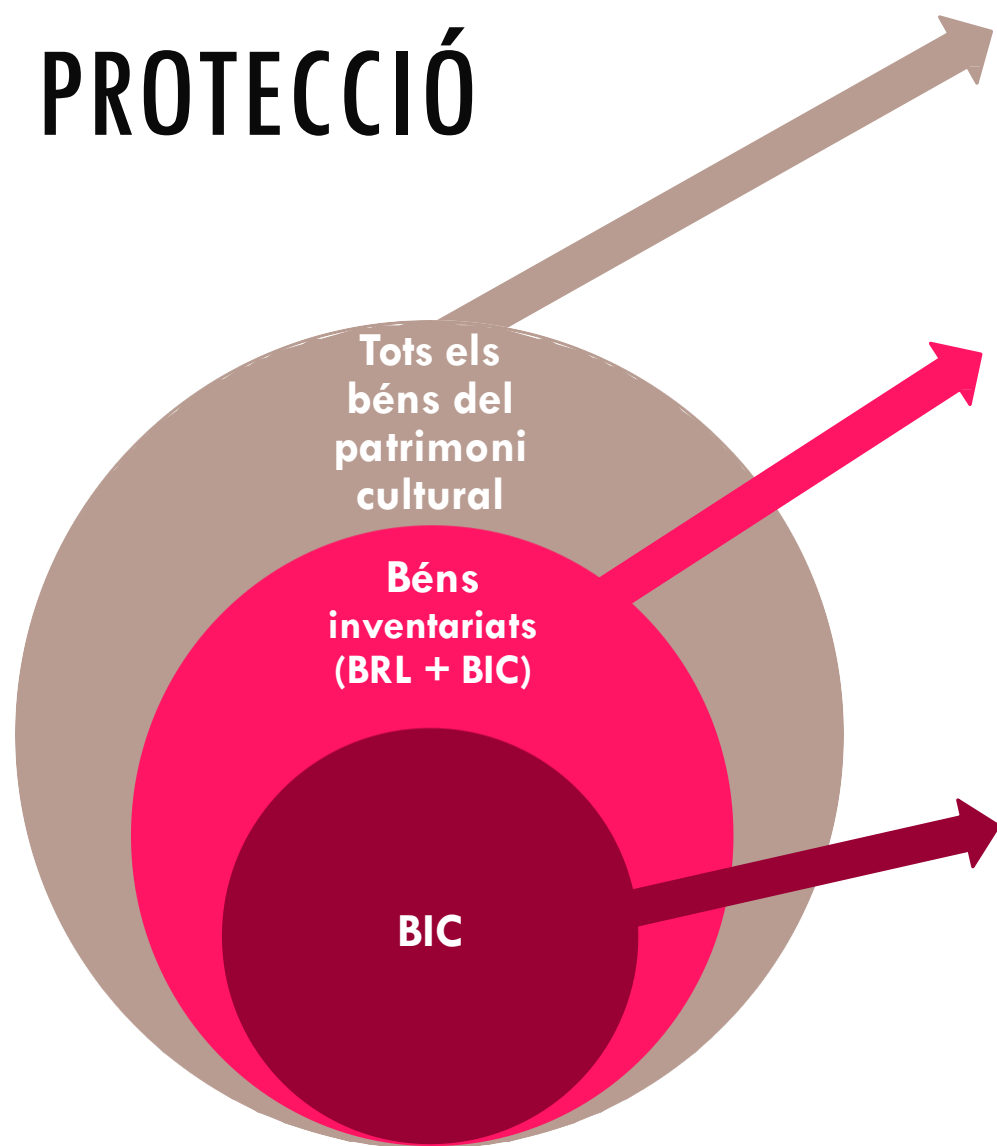
Interrelació entre urbanisme i patrimoni cultural → béns immobles

- Plans d'ordenació: sotmesos a declaració dels BIC (necessària adaptació)
- Suspensió i revisió de llicències que afecten l'immoble i el seu entorn
- Autorització d'intervencions per part de la conselleria competent en cultura, prèvia a la municipal
- Elaboració de **catàleg de protecció**
- Redacció d'un **Pla especial de protecció** de l'àrea
 - “normes de protecció que, des de l'esfera urbanística, donen una millor resposta a la finalitat d'aquelles provisionalment establides en la declaració, i regularan amb detall els requisits a què han de subjectar-se els actes d'edificació i ús del sòl i les activitats que afecten els immobles i el seu entorn de protecció” (art. 39.1 LPCV).
 - criteris d'intervenció específics segons el tipus de bé
 - preceptiu l'informe favorable per part de l'òrgan competent de l'Administració cultural
- Si procediment de declaració de ruïna → conselleria Cultura interessada en l'expedient

RÈGIM DE PROTECCIÓ I SANCIONADOR

PROTECCIÓ

1. Suspensió d'intervencions
2. Impacte ambiental
3. Exportació i comerç
4. Inspecció i vigilància + sancions

1. Inventari (15-17 LPCV)
2. Conservació + execució subsidiària GVA (18-29 LPCV)
3. Prohibició d'enderrocament (20 LPCV)
4. Expropiació (21 LPCV)
5. Drets de tanteig i retracte (22 LPCV)
6. Limitacions a la transmissió (24 LPCV)
7. Altres d'específics segons el tipus si BRL (46-57 LPCV)

1. Programes de conservació (31 LPCV)
2. Règim de visites (32 LPCV)
3. Específiques segons tipus de bé
 - A. Immobles (entre d'altres):
 - Autorització d'intervencions (33-38 LPCV)
 - Pla Especial de Protecció (39 LPCV)
 - B. Mobles
 - Autorització d'intervencions (41 LPCV)
 - Dipòsit, exposició, trasllat i integritat col·leccions (42-44 LPCV)
 - C. Immaterial (45 LPCV)

MESURES DE FOMENT

TÍTOL VIII LPHE / TÍTOL VI LPCV

Educació i
investigació

Ajudes
directes a la
conservació

Contribució
al règim de
visites

Inversions
culturals
(1%)

Beneficis
fiscals

Accés
preferent a
crèdit oficial

Pagament
amb béns
culturals

SANCIONADOR

- Títol XI LPHE i VII LPCV
- Classificades en

	Molt greus	Greus	Lleus
Sanció	150.001 a 1.300.00 €	60.001 a 150.000 €	Fins a 60.000€
	Reparació de danys i restitució a l'estat corresponent		
Òrgan competent imposició	Consell de la Generalitat	Conseller competent en matèria de cultura	
Prescripció infracció	10 anys	5 anys	
Prescripció sanció	5 anys	3 anys	1 any

